

El Bon Pastor

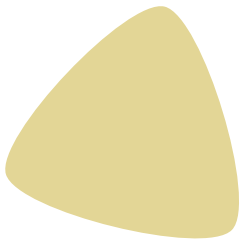
Revista per a preveres

Núm. **83**

Novembre de 2016

Any VII

Equip promotor: Agustí Borrell, Norbert Miracle,
Xavier Morlans, Joan Planellas, Armand Puig.

Correcció lingüística: Joaquim Claver.

Disseny original: Albert Fortuny.

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014
revistaelbonpastor@gmail.com
www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de
la revista podeu fer els vostres donatius a
La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic	4
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Un sol cor i una sola ànima	7
Qui és Arturo Sosa, preposit general dels jesuïtes?	
JOSÉ FRANCISCO ARANGUREN	
Presentes com el llevat	9
Els desplaçats: Dominique Pire	
JOSEP SASTRE PORTELLA	
Anunciar la Paraula	11
El bon pastor (Ez 34 i Jn 10, 1-18.26-28)	
ORIOL TUNYÍ	
Al servei de l'altar	13
<i>Per huius aquae et vini mysterium</i>	
BERNAT JULIOL	
Reclinats sobre el pit del Senyor	15
Aspectes d'espiritualitat sacerdotal	
GUILLEM LÓPEZ GARCIA	
Rentar els peus	17
Cadena de pregària per les vocacions	
JOSEP MATEU	
Un bisbe ens parla	19
Acollim la nova edició de la Litúrgia de les Hores en català	
ELS BISBES DE CATALUNYA	
Hem vist, hem llegit	21
<i>Istòria dera Glèisa en Aran</i>	
PERE BALAGUER	

Aquest mes de novembre hi haurà dos esdeveniments eclesials importants en les nostres deu diòcesis: la cloenda de l'Any Sant de la Misericòrdia (Solemnitat de Crist Rei, dia 20) i la celebració de la Setmana de la Bíblia (del 21 al 26), la qual culminarà amb el Diumenge de la Paraula (Primer diumenge d'Advent, dia 27). Es podria dir que un esdeveniment porta a l'altre. La font de la misericòrdia és Déu mateix, el Pare que té cura de tots els seus fills, que els porta al cor i que els sosté en les seves necessitats i anhels. I la misericòrdia només es pot exercir si l'amor al proïsme, i especialment l'amor als pobres, fa estada en els creients. La pràctica de la misericòrdia demana un «cor ben pur», no sotmès a sentiments violents, i un «esperit ferm», que superi la divisió amb el perdó (Salm 51,12). Aquest Any Sant hem redescobert les tantes obres i mostres de misericòrdia que poden créixer en el món, i que provenen de la descoberta de l'Evangeli de la compassió. Una vegada més, tal com ha manifestat el Papa Francesc a Lund (Suècia), la Paraula és «central en la vida de l'Església». El gran fruit de la Reforma promoguda per Martí Luter va ser subratllar aquesta centralitat. Quatre segles i mig després, amb el Vaticà II, l'Església catòlica ha col·locat la Paraula al bell mig de «la seva acció eclesial, de la seva espiritualitat, de la seva vida». Ens ho recordaven els nostres bisbes en la seva invitació a celebrar la Setmana de la Bíblia i el Diumenge de la Paraula (Comunicat de la CET núm. 280). Ens ho recorda la constitució conciliar *Dei Verbum* en el seu número 21, que comença així: «L'Església ha venerat sempre les divines Escripures com també ha venerat el cos mateix del Senyor». I continua: «Per això, especialment en la sagrada litúrgia, no deixa mai de prendre el pa de vida de la taula... tant el pa de la paraula de Déu com el cos de Crist».

En aquest segon Post-Concili, iniciat l'any 2013 amb l'elecció del Papa Francesc, la proposta de la Paraula passa per la relectura i l'apropiació d'aquests ensenyaments de la *Dei Verbum*. La paraula de Déu ha de ser objecte de veneració, ja que, segons la coneguda expressió de sant Jeroni, ignorar o posar en un lloc secundari les Escripures seria ignorar Crist. La paraula de l'Evangeli és Crist que parla, i en els sants dons eucarístics Crist es dona. Ho fa amb el seu cos i la seva sang, amb la seva humanitat i la seva divinitat, amb la seva presència redemptora que restaura i eleva. Entrem en comunió amb la persona de Jesús mort i ressuscitat cada vegada que ens atansem a la comunió eucarística (1Co 10,16), però aquesta comunió és precedida per una escolta de «la veu viva de l'Evangeli», en expressió del Concili de Trento. Comunió amb el Senyor i escolta del seu Evangeli són els dos eixos de la litúrgia eucarística. Escoltem el Senyor i ens unim a ell en el banquet místic: Escripura i calze, ambó i altar, la veu i la persona de Jesús que s'ofereix per salvar el món, ensenyament i donació cruenta de la vida. Per això l'eucaristia és el temps total, el temps en què creixen els misteris de la fe, el memorial del pa partit i la sang vessada per tothom, l'anticipació del banquet

del Regne, el lllindar de l'eternitat. La Paraula no és una «prèvia». El Crist Mestre esdevindrà el Crist crucificat, i el Crist ressuscitat, eucarístic i còsmic, serà el qui parlarà «del Regne de Déu» a l'Església apostòlica (Fets 1,3). Paraula i sagrament són les dues vies de celebració que hi ha en l'Església.

L'Eucaristia demana temps i espais d'adoració, i la Paraula demana temps i espais de veneració. L'una i l'altra, el Crist-Eucaristia i el Crist-Paraula, demanen una devoció. La presència real del Senyor en el sagrament del seu Cos i de la seva Sang troba un ressò directe en la seva veritable veu, la que escoltem quan es proclama el Sant Evangeli, a la qual s'afegeix la veu dels pobres, els seus amics i icones vivents de Jesús. Per això, en el Diumenge de la Paraula és bo que es visibilitzi la devoció a la Paraula. El Papa Benet, en l'Exhortació Apostòlica *Verbum Domini*, escriu: «Expresso el viu desig que floreixi una nova etapa d'un amor més gran a la Sagrada Escripura per part de tots els membres del poble de Déu, de manera que... s'aprofundeixi la relació amb la persona mateixa de Jesús» (núm. 72). La Paraula és un lloc de trobament amb el Senyor, un temps extraordinari per a viure la seva presència i seguir-lo amb tot el nostre ésser. Andrea Riccardi ha subratllat que el segle XXI ha de ser el segle de la devoció a la Paraula, com a compromís d'una Església que ha sortit del Concili Vaticà II portant a la mà la torxa de la Paraula encarnada i viscuda enmig d'un poble que l'estima i la venera.

Els pastors del poble de Déu, que són per missió apostòlica ministres de la Paraula, que cada diumenge van construint la comunitat eclesial amb la Paraula proclamada i predicada, que llesquen el pa de l'Evangeli als qui volen nodrir-se de la paraula de Jesús, són cridats a treballar perquè la seva passió per la Paraula es comuniqui a moltes persones. Des de la pregària personal segons la *lectio divina* fins a la predicació preparada fidelment i feta a partir de les lectures proposades, des de la creació d'autèntiques escoles que s'atansin a l'Evangeli des de la vida i vagin a la vida des de l'Evangeli fins a la preocupació perquè els infants coneguin la Paraula i s'habituin a llegir-la. El terme «devoció» pot ser declinat de moltes maneres, i en els pròxims anys l'Esperit ens ensenyarà nous camins d'amor a la Paraula. Posem, però, fil a l'agulla i comencem a bastir una realitat eclesial que pot portar molts fruits.

La Setmana de la Bíblia es presenta com una gran iniciativa llançada des de les parròquies, comunitats, arxiprestats, diòcesis, i seria bonic que es moguéssin en els terrenys eclesial (la Bíblia a la litúrgia, a les catequesis, a les escoles, a la pregària personal) i cultural (la Bíblia i l'art, la literatura, el teatre, la música, el cinema, en col·laboració amb molta altra gent). Tothom pot imaginar un acte o actes en el seu context per tal de donar cos a moltes manifestacions simultànies que converteixin la Bíblia en protagonista social i mediàtica del país entre els dies 21 i 27 de novembre. La plataforma de contactes i d'informació serà aquesta pàgina web (ja activa): www.setmanadelabiblia.cat Allí es penjaran tots els actes que es vagin fent en les deu diòcesis catalanes, i tothom en serà informat. En canvi, per tal d'enviar les informacions dels actes que es vagin programant a qualsevol nivell, cal fer servir aquest

correu e-mail: setmanadelabiblia@gmail.com Tan bon punt es rebi la informació, aquesta es penjarà al web, que va organitzat en diòcesis.

La voluntat de la Conferència Episcopal Tarraconense i les entitats que preparen la Setmana Bíblica (Abadia de Montserrat, Associació Bíblica de Catalunya, Centre de Pastoral Litúrgica, Editorial Claret, Ràdio Estel – Catalunya Cristiana) és que molta gent es posi en marxa seguint la Paraula «que és llum dels meus passos» (Salm 119,105) –com diu el lema d’enguany. Es distribuiran pòsters a cada diòcesi a través dels organismes diocesans (secretaria general o secretariat d’animació bíblica), i hi haurà un fulletó amb una explicació sobre com llegir la Bíblia, adreçat als infants. També es farà, a través de les parròquies, una campanya de venda de Bíblies. El Diumenge de la Paraula serà la culminació de tot aquest moviment, amb motiu de l’entronització del leccionari del cicle A (Evangeli segons Mateu).

Que la paraula de Déu guï «el poble que ha vist una gran llum» (Isaïes 9,1).

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l’Ateneu Universitari Sant Pacià

Qui és Arturo Sosa, prepòsit general dels jesuïtes?

El primer que he de comunicar, estimats germans de les diòcesis de Catalunya, és la meva acció de gràcies al Senyor per haver-nos donat Arturo com a General —així anomenem els jesuïtes el nostre superior mundial. És una gran alegria que omple el cor dels jesuïtes veneçolans, ja que celebrem 100 anys de presència a Veneçuela i el nostre país està passant per una de les pitjors crisis de la seva història republicana.

Arturo Marcelino Sosa Abascal és un caraqueny de 67 anys. Exalumne del nostre Col·legi Sant Ignasi de Loiola. Entra a la Companyia a punt de complir els seus 18 anys. Es llicencia en Filosofia per la *Universidad Católica Andrés Bello* (1972) i es doctora en Ciències Polítiques per la *Universidad Central de Venezuela*. Entre 1996 i 2004 va ser Superior Provincial dels Jesuïtes a Veneçuela. Ja havia estat coordinador de l'apostolat social i director del *Centro Gumillaque*, el nostre centre d'investigació i acció social.

Abans d'iniciar la Congregació General, Arturo es trobava en una missió molt delicada: Delegat per a les cases internacionals de Roma. Tractava de coordinar un grup d'institucions que depenen directament del Pare General. Entre elles es troben, a més de la Cúria General, la Pontifícia Universitat Gregoriana, el Pontifici Institut Bíblic, el Pontifici Institut Oriental, l'Observatori Vaticà, així com diversos Col·legis Internacionals i Residències.

Arturo és de bona ploma. Ha escrit obres sobre història i política veneçolana. Arturo parla, a més a més de la seva llengua materna, italià i anglès, i entén una mica de francès.

Què més els puc dir d'Arturo? Arturo és el Superior Provincial que em va admetre a la Companyia de Jesús el 1997, just en començar el seu provincialat. Davant d'ell faig els meus primers vots i és qui m'envia als meus estudis de filosofia. Sempre el tracte ha estat molt proper.

És un home accessible i amb el qual es pot fer broma, té un gran sentit de l'humor i sap riure, fins i tot, de si mateix ... Home de Déu. De pregària i discerniment fi. Amb un gran do de gents que el fa capaç de tirar endavant amb il·lusió i encert les missions delicades; de gran capacitat de gestió i d'inspirar els altres. Sap constituir equips i animar-los en la direcció desitjada. Ha estat un superior proper i amic. Molt proper a les generacions joves que ha acompanyat en els seus desafiaments i en les seves pors. Té una paraula oportuna en moments complicats. Sap escoltar, decidir i ser ferm quan cal. Home profund dels que sap posar bé per escrit el que pensa. Crec que la resta serà redundar.

El dia de la seva elecció jo era a classe, quan veig diverses trucades perdudes i missatges d'altres jesuïtes felicitant-me per la notícia. Un altre detall. Els jesuïtes veneçolans tenim un grup de la popular xarxa social *WhatsApp* en la qual som més de 60; allà, a les 6:40 pm

d'aquest dia, Arturo ens va escriure el següent: *Un saludo más que cariñoso y fraterno para mis hermanos de la Provincia en la que me fui haciendo jesuita. Gracias por sus deseos y oraciones que las necesito más que nunca.*

Acabo amb les paraules del Pare Arturo Peraza, el meu actual Provincial: *Creo que es un hermoso regalo que la provincia, en sus 100 años de presencia en Venezuela, le entrega a la Compañía Universal. Unámonos en oración para que el Señor lo acompañe en esta misión tan exigente que hoy comienza.*

JOSÉ FRANCISCO ARANGUREN, SJ *

Prevere jesuïta

*És jesuïta veneçolà de 38 anys. Va entrar a la Companyia de Jesús el 1997, quan era provincial el P. Arturo Sosa. Es va ordenar de prevere el 2011. Des de setembre es troba a Barcelona fent una Mestria en educació en valors a la Universitat de Barcelona.

Els desplaçats: Dominique Pire

Em pens que des del final de la tercera guerra mundial no hi havia hagut un nombre tan gran de gent que fugí de situacions de guerres i de manca del mínim per a viure, refugiats. Hi ha organitzacions i Estats que ofereixen el seu ajut, persones que donen un temps de la seva vida al rescat d'aquesta gent que es juga la vida per fugir de les violències o cercant una terra promesa ...

Feia temps que em venia al cap la figura d'un home que va viure i dedicar la seva vida als desplaçats. Vaig cercar als prestatges de la meua llibreria el llibre ja vell de Hugues Vehenne, *Records i converses del R. P. Dominique Pire*, Premi Nobel de la Pau del 1958. Aquest dominic feia, llavors, deu anys que lluitava per salvar persones.

La guerra a Europa havia abatut un bosc humà. A Alemanya i a Àustria s'havia desencadenat una riuada de misèria on s'arremolinaven milions de refugiats. Les "Displaced Persons", el D. P.

Les nacions van intervenir-hi. Es van repartir els desarrelats. Com que eren riques, tècniques i d'esperit pràctic, van conjuminar un magnífic aparell destinat a fer la tria del pobre. Posaven dòlars a un costat i, a l'altre, sortien uns emigrants sans i vigorosos. Uns emigrants rendibles... cosa que no deuen ser els d'avui en dia.

En el sedàs hi va quedar el Residu, el *Hard Core*, el Pinyol Dur. Eren els febles, els vells, els invàlids, els malalts, el «sobrant humà d'Europa». Uns emigrants invendibles... El P. Pire els va voler rescatar. Va provar de replantar el bosc.

Hugues Vehenne resumia així els motius del premi atorgat: «Li atorgaren el Premi Nobel de la Pau per tres raons. En primer lloc, perquè aquest sacerdot catòlic havia ajudat els desgraciats, sense fer proselitisme. Després, perquè la seva obra és l'acte espontani, heroic i desinteressat d'un sol home. Ha actuat més enllà de les contingències racials, polítiques i nacionals, després d'haver apartat les barreres religioses. Ha demostrat, en silenci, que hi ha problemes que la burocràcia no pot, o no vol resoldre del tot. I finalment, perquè el seu exemple ha acostat els homes. Molts, en escoltar la seva veu, vinguts d'arreu del món, han ofert el seu treball i han donat el cor i els diners per alleujar en comú les misèries. En aquell moment, el sofriment tornava a unir el que havia separat. Aquesta és la tercera de les raons que van fer que el Premi Nobel de la Pau fos atorgat al pare Pire».

El dominic belga deia, en aquestes converses, que van ser els D. P. els qui el van anar a trobar. Un dia, en faltar-li un conferenciant per a un grup de joves, algú li proposà un jove nord-americà, Ed Squadrille, antic cap del camp Kufstein, al Tirol austríac: quatre mil persones. «Havia dimitit, aclaparat per la mort de la seva filleta i `per la desesperació, per un

sentiment d'impotència. Era convençut que la I.R.O. —International Refugee Organisation— només veia en els refugiats un problema de selecció a resoldre, una gran comanda d'emigrants plens de salut, virtuoses i eficients, destinats als països que subvencionaven l'operació. Ed deia: «S'ocupen massa del negoci i poc de l'home! Massa despeses generals i gens d'inquietud per a *Hard Core*, per als retorçats d'ànima o de cos que no emigraran. Un bon magatzem d'emigració per als forçuts, per als obrers qualificats! Només s'ocuparan del "rebuig" quan no tindran res més a fer! És un raonament de cap de secció, però no és una actitud humana!» I afegia: «És culpa de la I. R.O. o de l'egoisme pràctic de les nacions que la comanditen?»

A partir d'aquest moment començà tota una cadena de contactes, de padrinatge d'aquelles joves amb mils d'aquella gent que era el «rebuig». Aquelles cartes donaven esperança, reconeixement a una gent que l'havia perduda, que ho havia perdut tot: casa, país, identitat, família... i ningú no els volia. Es formà una gran cadena d'amistat, d'enteniment, entre persones de nacions que havien estat enfrontades.

La dedicació del P. Pire als refugiats el portà a crear pobles a Àustria i Alemanya on el des- arrelats «es sentissin un ésser humà, instal·lat a caseva, menjant el *seu* pa guanyat amb la suor del *seu* front, i que després d'haver obert les maletes, penja a la paret les *seves* icones i el retrat dels *seus* pares.... » i açò no sense dificultats i incompressions.

El P. Dominique responia al seu entrevistador: «No oblideu que us parli del *Hard Core*, del Pinyol Dur! Sobretot no ho oblideu! Acab de pensar en tots els desplaçats que han passat a través dels Estats i que han emigrat: la major part són feliços i potser també estan agraïts. Quan són en total? Un milió? Dos milions? Vull que escrigueu que l'obra ha estat immensa: Però vull també que immediatament digueu que tot home, fins del *Hard Core*, té un valor infinit i que mereix respecte i amor, en primer lloc perquè és un home, després perquè ha estat reputat *inútil*, i finalment perquè és desgraciat. És açò que ha oblidat la burocràcia internacional. I per aquest motiu me n'he fet l'advocat... »

Ara, si heu arribat fins aquí, posau davant dels vostres ulls la fotografia, vull dir la realitat del nostres dies, d'avui mateix!

JOSEP SASTRE PORTELLA

Prevere del bisbat de Menorca

Rector de la parròquia de Sant Climent,

El bon pastor (Ez 34 i Jn 10, 1-18.26-28)

La figura del pastor és una metàfora utilitzada almenys des de les civilitzacions més antigues del Pròxim Orient per a descriure la tasca dels governants dels pobles (Codi d'Hammurabi, lleis dels sobirans Hitites). El poble d'Israel coneix i utilitza aquesta imatge per descriure l'actuació dels seus dirigents (s'aplica a Déu: Sl 23,1; Is 40,11; Jer 31,9; al rei messiànic: Sl 78,70-72; Ez 37,24; als que condueixen el poble d'Israel: Jr 2,8; 10,21; 23,1-8; Ez 34). Israel és el ramat del Senyor i els dirigents han de tenir-ne cura.

Tanmateix, l'exili babilònic serà per a Israel una prova fefaent que els pastors d'Israel no han tingut cura del ramat. El poble ha estat dispersat i ha hagut d'anar a l'exili. Per això la profecia de Jeremies (23,1-6) i, sobretot, la dura invectiva d'Ezequiel (34,1-31) s'aixeca contra els pastors d'Israel que no han tingut cura del poble: «no han enfortit les bèsties febles, no han guarit les ovelles malaltes, no han embenat les potes trencades, no han reunit les que es dispersaven, ni han anat a buscar les que s'havien perdut, han exercit la seva autoritat amb violència i amb brutalitat» (Ez 34,4).

Davant d'aquesta situació el Senyor Déu pren la iniciativa i es fa present, sobretot en l'oracle d'Ezequiel, amb una força inusitada. Aquesta força de l'oracle es palesa amb la formulació del missatge de Déu: «Jo mateix», diu el Senyor Déu, no solament amb la primera persona del verb sinó amb un «jo» emfàtic que es repeteix fins a sis vegades en l'oracle, tant en l'original hebreu com en la traducció dels LXX.

Tots hauríem de tenir present que Jn 10, amb el solemne «jo sóc el bon pastor» es fa ressò de l'oracle d'Ez 34. Convé tenir-lo al davant i llegir-lo, aquest solemne oracle. L'èmfasi del text de Jn correspon molt de prop a la iniciativa de Déu que tenim a Ez. El contrast és sobretot amb els qui han vingut abans de Jesús i no han fet altra cosa que «robar, matar i fer desgracia». En contrast amb això, Jesús «ha vingut perquè les ovelles tinguin vida i en tinguin a desdir» (Jn 10,10). Jesús és el pastor bell, bo i just.

Malgrat que la nostra civilització no ens familiaritza massa amb els pastors i malgrat que els ramats avui dia acostumen a ser molt grossos per a ser metàfora de la relació personal entre els pastors i les ovelles (cf. Jn 10,26-28), tanmateix el missatge d'Ezequiel i de l'evangeli segons Joan continua essent vigent: els pastors del poble de Déu (perquè la terminologia segueix essent viva en el quefer eclesial de cada dia) han de tenir cura del ramat. Però ho han de fer com a pastors bons i justos, no com a amos. L'amo, en la metàfora eclesial, continua essent el Senyor. I l'exemple del Senyor és d'estar «entre els seus com el qui serveix» (Lc 22,27 i la imatge que ens deixa com a testament que és la del qui renta els peus als seus amics, Jn 13,1-20). Encara que els pastors d'avui dia siguin forçosament molt dife-

rents dels d'altres èpoques, ¿tenim clar que la tasca dels dirigents en el poble de Déu ha de ser com la de Jesús, que és la de servir i donar la vida perquè les ovelles tinguin vida amb plenitud (Jn 10,10)?

ORIOI TUNYÍ

Prevere jesuïta

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Per huius aquae et vini mysterium

Un dels gestos litúrgics més antics i més carregats de significat que es realitzen en l'Eucaristia és també un dels més discrets i senzills de tota la celebració. Es tracta de la commixió del vi i de l'aigua en el calze durant la preparació de les ofrenes en l'ofertori. En efecte, les primeres notícies que tenim d'aquest ritu daten ja del segle II i han arribat fins a nosaltres gràcies als testimonis de sant Justí de Roma (ca. 100-165 d.C.) en la seva *Apologia I* i de sant Ireneu de Lió (140-202 d.C.) en el seu famós *Adversus Haereses*. Estem davant, doncs, d'una tradició litúrgico-eucarística antiquíssima de la nostra Església.

Això no obstant –encara que pugui semblar un element aparentment secundari i innocu– aquest gest ha estat objecte de nombroses i importants discussions teològiques al llarg dels segles. Des dels gnòstics fins a Martí Luter, passant pels autors monofisites, veieren en la barreja del vi i de l'aigua un element de controvèrsia. Malgrat la diferent naturalesa teològica de totes aquestes disputes, la interpretació teològico-litúrgica que s'ha anat forjant al voltant d'aquest gest ens l'ha anat perfilant com una preciosa clau de lectura de tota l'Eucaristia.

El punt de partida el podem situar en la identificació de l'aigua amb tota l'Església, amb el poble, amb la humanitat, amb cadascun de nosaltres. Al ser abocada l'aigua dins del calze que conté ja el vi, la humanitat és també abocada –incorporada– al Crist. I quan el fruit de la vinya és consagrat per mans del sacerdot convertint-se en la Sang de Crist, l'aigua que hi ha estat barrejada la –humanitat– és divinitzada per la seva unió amb el Crist. Una unió entre Crist i l'Església que és tan forta com la impossibilitat de separar l'aigua del vi una vegada han estat ja barrejats.

L'equiparació de l'aigua amb el poble, que segurament té el seu origen bíblic en el llibre de l'Apocalipsi (Ap 17,15), esdevé un element de gran riquesa expressiva. Encara més, habitualment, qui portava l'aigua en la processó de l'ofertori era un dels cantors, representant del poble joïós que s'encamina cap a la vida en Crist. Al Monestir de Montserrat, en les celebracions eucarístiques és sempre un escolà el qui ofereix al sacerdot la gerreta amb aigua que servirà posteriorment per a la commixió. L'aigua també ens remet obligatòriament al Baptisme. Aquella aigua amb la qual vàrem ser batejats i incorporats a Crist i a la seva Església, és també l'aigua que ens porta vers l'acompliment de la nostra vocació cristiana, posant-se aquí de manifest el vincle tan estret que hi ha entre el Baptisme i l'Eucaristia.

El nucli teològic resideix doncs en la confluència en l'Eucaristia del misteri de l'encarnació de Crist amb la divinització de la humanitat. L'oració pròpia que el diaca o el sacerdot ha de

dir mentre es fa la barreja del vi i de l'aigua ens remet també a l'encarnació de Déu i a la divinització de l'home. Per tant, no és casualitat que l'oració prevista pel Missal Romà sigui una antiga oració del dia de Nadal amb algunes adaptacions fetes per a l'ús actual: «*Per huius aquae et vini mysterium eius efficiamur divinitates consortes, qui humanitatis nostrae fieri dignatus est particeps*».

Per l'Eucaristia, el cristià és divinitzat, rep ja en aquest món terrenal la possibilitat de començar a ser partícip de la vida divina trinitària gràcies a l'encarnació de Jesucrist. Una encarnació que ja des de l'inici ha estat orientada vers el misteri Pasqual de la passió, mort i resurrecció de Crist, i que és el fonament de la celebració eucarística. Observem doncs, que conflueixen en l'Eucaristia dues tradicions teològiques i espirituals: una considerada com a més oriental –que accentua fortament el misteri de l'encarnació del Verb i el procés soteriològic de la divinització– i una altra de més occidental –que se centra en la passió i mort del Crist per a la remissió dels nostres pecats–. Aquesta coincidència, però, ens mostra la seva compatibilitat i la seva perfecta complementarietat teològica.

El gest simple de la barreja del vi i de l'aigua en el calze de l'Eucaristia ens ajuda a comprendre com la participació en el Cos i en la Sang de Crist són font de vida eterna per a tots aquells que s'hi apropen. Una font de vida eterna que no roman només en una perspectiva merament escatològica sinó que ens és donada ja ara i aquí. Així com el pa i el vi, que són fruit de la terra, es converteixen en el Cos i en la Sang de Crist, també nosaltres, que hem estat creats amb el fang de la terra, podem arribar a la vida divina gràcies a la nostra participació en l'encarnació i en el misteri Pasqual del Senyor.

BERNAT JULIOL, OSB

Monjo del monestir de Montserrat

Aspectes d'espiritualitat sacerdotal

P *Preveres a imatge del Crist Bon Pastor*

Les diverses analogies utilitzades per Jesús per indicar la seva pròpia realitat es poden resumir en la de Bon Pastor: «Jo sóc el Bon Pastor» (Jn 10,11). El “jo sóc”, tan repetit en l'evangeli de Joan, indica el seu ser més profund de Fill de Déu fet home, «ungit i enviat» pel Pare (Jn 10,36) i per l'Esperit Sant (Lc 4,18).

Ell és el que guia i condueix a bones pastures (Jn 10,3ss), i «dóna la vida per les ovelles» (Jn 10,11ss), segons la missió rebuda del Pare (Jn 10,27-18.36).

La seva vida es realitza en plena llibertat segons els plans salvífics del Pare, donant-se a si mateix, sense recolzar-se en cap seguretat humana, encara que usant dels dons de Déu per servir i estimar.

Preveres a imatge de Crist Mediator, Sacerdot i Víctima

Quan diem que Crist és Sacerdot i Víctima volem indicar que fa de la pròpia vida una donació total per a la redempció o rescat de tots els homes (Mc 10,45; Mt 20,28).

El sacrifici sacerdotal de Crist consisteix en una caritat pastoral permanent, que es tradueix en una obediència al Pare, des del moment de l'encarnació (He 10,5-7) fins a la mort a la creu i la glorificació (Fil 2,5-11). La seva *kenosis* en l'encarnació i la mort, es converteix en glorificació seva i de tota la humanitat en Ell.

El sacrifici de Crist es realitza des de l'encarnació i té el seu punt culminant en el misteri pasqual de la seva mort i resurrecció. Així porta a plenitud el sacerdoci i el sacrifici de totes les religions naturals i particularment de l'Antic Testament.

L'Església, Poble sacerdotal on es prolonga l'acció de Crist

L'Església és una comunitat on es fa present i s'ofereix el sacrifici de Crist. A la comunitat eclesial Crist perllonga la seva presència (Mt 28,20), la seva paraula (Mc 16,15), el seu sacrifici redemptor (Lc 22,19-20; Cor 11,23-26) i la seva acció salvífica i pastoral (Mt 28,19; Jn 20,23).

L'Església, com a signe transparent i portador de Jesús i com a Poble sacerdotal, anuncia el misteri pasqual de la seva mort i resurrecció, el celebra fent-ho present i el transmet i comunica a tots els homes (Act 2,32-37; 2,42-47; 4,32-34).

A l'Església hi ha una triple consagració sacerdotal, que fa participar del sacerdoci de Crist en grau i manera diversa: el Sagrament del baptisme, que incorpora a Crist Sacerdot per

poder actuar en el culte cristià participant en el seu ésser, obrar i vivència sacerdotal; el Sagrament de la confirmació, que fa de la vida un testimoni, especialment en els moments de dificultat, de perfecció i d'apostolat; i el Sagrament de l'orde, que dóna la capacitat d'obrar en nom i en persona de Crist Cap, formant part del sacerdoci ministerial.

GUILLEM LÓPEZ GARCIA

prevere del bisbat de Terrassa

Formador del Seminari

Cadena de pregària per les vocacions

Cada mes de novembre les 10 diòcesis amb seu a Catalunya fem una cadena ininterrompuda de pregària per les vocacions. Tot som conscients i palpem ben a prop nostre la pobresa de vocacions a la qual la nostra Església es troba en aquests moments. Podem caure en la desesperança de mirar enrere i contemplar temps passats, o per contra, veure les dificultats del món present com un repte que Déu posa al nostre davant perquè hi donem resposta.

La primera missió que tots tenim a les nostres mans per treballar en la pastoral vocacional és la pregària. La força de la pregària és l'única que pot transformar els nostres cors, afinar la nostra escolta, omplir de sensibilitat per sortir a l'encontre de l'altre, i revifar en el nostre cor la joia de la vocació. En la pastoral vocacional cada prevere és l'autèntic instrument de Déu per contagiar l'alegria per la resposta donada amb generositat a Déu; res no fa més creïble, res no sedueix tant com el testimoni joïós d'aquells que ja han dit que sí al Senyor, i renoven cada dia en el seu cor la crida que Déu els ha fet.

Per aquest motiu la pastoral vocacional no és un apèndix, no és afegit a la nostra pastoral, sinó que, com ens recorda habitualment el papa Francesc, tot allò que realitzem n'hauria d'estar impregnat, perquè hauria de ser expressió del que som i vivim.

En una societat on cada dia costa més prendre compromisos estables i duradors, on el que prima és la immediatesa i la no implicació personal, de nou som cridats a viure a contracorrent, a ser signes que la vida només es viu amb profunditat en la mesura que es lliura. Per això són significatives tres premisses que el bisbe de Roma va donar en el seu discurs del passat Congrés de Pastoral Vocacional que es va realitzar a Roma aquest octubre: sortir, contemplar i cridar.

Sortir: som cridats a sortir de la nostra comoditat, la vocació interpel·la en la mesura que obrim el nostre cor a l'altre; potser molts dels nostres joves ja no comprenen el significat de la nostra crida, el valor del ministeri... Sortir a l'encontre dels joves, escoltar-los, comprendre'ls, posar-nos en la seva pell, trencar els esquemes preconcebuts que massa vegades duem a sobre; només així farem com Jesús, que sortia a l'encontre de la persona, l'escoltava, i l'ajudava a discernir. Aquesta és missió principal en el nostre ministeri.

Contemplar: en una societat que ens toca viure marcada per la rapidesa i la velocitat, també els preveres tenim el perill de viure una pastoral organitzada des de l'eficiència... En la vocació, en canvi, no hi valen les presses, Jesús mateix ens mostra a l'evangeli com en cada crida va contemplar, va dirigir una mirada d'amor al cor del cridat. També nosaltres hem

de saber contemplar, mirar l'altre en profunditat, capaç d'endinsar-nos en el més profund de si mateix sense que l'altre es senti jutjat o amenaçat.

Cridar: cal no tenir por a proposar, a presentar el camí de la vocació als més joves, perquè en definitiva és una proposta de plenitud en la seva vida. Déu els crida per fer-los feliços. Respondre a aquesta crida suposa trencar les falses seguretats que a voltes busquem i creiem viure, però que en el fons això no ens porta a allò que el nostre cor busca i anhela; això només ho pot oferir Déu.

En aquesta nova Cadena de Pregària per les Vocacions, sentim-nos doncs cridats a fer pregària en primer lloc per la nostra vocació, perquè sapiguem respondre dia rere dia amb la mateixa generositat i entrega amb què ho vam fer el primer dia; fem pregària demanant que sapiguem ser instruments de Déu per suscitar en el cor del jove la pregunta sobre què vol Déu en la seva vida i els sapiguem acompanyar; i preguem pels joves que Déu posa a les nostres mans, autèntic tresor que ell ens confia!

JOSEP MATEU

*Prevere de l'arquebisbat de Tarragona
Delegat Diocesà per les Vocacions*

Acollim la nova edició de la *Litúrgia de les Hores* en català

«Que el meu prec pugi davant vostre, Senyor, com l'encens» (Sl 140).

És un gran goig pels bisbes de Catalunya poder oferir a tot el poble cristià, que peregrina a les diòcesis de parla catalana, l'edició renovada de la Litúrgia de les Hores en la nostra llengua. Desitgem que el prec de tot el poble, que cal adreçar al bon Déu, com a pregària constant, per ser fidels al manament del Senyor que ens ensenya que hem de pregar sempre (cf. Lc 18,1), sigui el de l'oració oficial de l'Església, l'Ofici Diví, que coneixem amb el nom de *Litúrgia de les Hores*.

En aquesta ocasió, després dels ja més de quaranta anys de vida de la traducció i edició de la Litúrgia de les Hores en català, ens plau de fer una crida a mantenir i augmentar l'esperit d'oració de tot el Poble de Déu, i a ser fidels a la pregària de la Litúrgia de les Hores per al bé de l'Església i de tot el món.

La Litúrgia de les Hores és donada a tots els fidels, i per tant a tots exhortem a gaudir dels fruits que es deriven de la recitació dels salms, que són Paraula de Déu i ens ajuden a penetrar en el sentit de la Sagrada Escripura, unint-nos així a l'oració del mateix Jesús, que també durant la seva vida terrena els va utilitzar en la seva pregària confiada al Pare. Tant de bo, com ja ho esmentava l'Arquebisbe Pont i Gol en la presentació de la primera edició de la Litúrgia de les Hores, esdevingui el llibre de pregària de tota l'Església.

D'una manera particular, la Litúrgia de les Hores ha de ser l'aliment de tots els preveres i diaques, religiosos i religioses i membres d'instituts de vida consagrada, que per la seva especial vocació i en fidelitat als seus propis carismes, s'han compromès a viure amb radicalitat les exigències de la vida cristiana, entre elles la d'una intensa vida d'oració.

Aquesta edició de la Litúrgia de les Hores, la quarta, conté unes novetats que cal remarcar. Entre d'altres, s'han revisat tots els textos, s'han afegit tots els sants i beats que en aquests darrers anys han enriquit el calendari romà, s'ha posat al costat dels textos llatins dels himnes les corresponents versions catalanes aptes per a ser cantades, i s'ha procurat millorar la distribució dels volums.

Finalment, volem recordar que aquesta edició nova de la Litúrgia de les Hores en llengua catalana és la versió oficial aprovada per la Conferència Episcopal Tarraconense i confirmada per la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, tal com ho fa constar en la seva presentació l'Arquebisbe metropolità i primat Jaume Pujol: «Legitimem canònicament aquesta nova edició en llengua catalana de la Litúrgia de les Hores en tant que llibre

litúrgic que és, i amb goig la fem a mans de tot el Poble de Déu de les nostres Esglésies diocesanes».

Que la pregària de tota l'Església ressoni en els nostres temples, que vivifiqui les nostres comunitats i que penetri en els cors de tots, pastors i fidels. Serà un fruit més d'aquest Any Sant que ens ha fet palpar la misericòrdia del nostre Déu.

ELS BISBES DE CATALUNYA

Istòria dera Glèisa en Aran

S'ha escrit molt sobre la Val d'Aran, a nivell històric, polític, social, cultural, paisatgístic, monumental, però ens faltava una visió històrica sobre l'Església i el seu protagonisme al llarg dels segles en aquest lloc situat al bell mig dels Pirineus, zona de frontera i de pas i, per això, en permanent contacte i divergència amb els països fronterers.

Mn. Jusèp Amiell ens ha volgut transmetre en aquestes pàgines d'*Istòria dera Glèisa en Aran* un resum de la trajectòria de la vida de l'Església a la Val d'Aran. Tots els pobles senten necessitat de conèixer els seus orígens, les seves arrels, la seva trajectòria, el camí fet al llarg dels segles. Les comunitats cristianes d'Aran, els cristians teníem necessitat de conèixer la vida, l'evolució de la fe cristiana, que encarna l'Església a les nostres terres. Mn. Jusèp, estudiós i investigador de les tradicions araneses, ens introdueix i ens convida a conèixer, de manera senzilla i narrativa, el caminar de l'Església en els pobles d'Aran, destacant-ne sobretot algunes singularitats i fets diferencials.

Mn. Jusèp ha fet un extraordinari treball. Jo mateix n'he estat testimoni. Des del moment que li vàrem insinuar la necessitat de posar per escrit allò de què ens parlava i era coneixedor, tant en el camp social i cultural com en el camp de l'evolució i implantació de la fe cristiana a la Vall, va posar-se en feina i, després de mesos de treball, ens ha deixat aquest llegat.

Aquest breu i dens resum ajudarà a entrar en l'estudi i la investigació del fenomen religiós del poble aranès. El coneixement i l'estudi del passat ens portarà a redescobrir les fonts de l'Evangeli i de la fe cristiana als nostres temps. Que així com afirma l'autor, si és veritat que la fe cristiana s'ha encarnat en gran mesura en estructures eclesiàstiques, ara convé que el laïcat assumeixi la responsabilitat d'encarnar la fe en totes les estructures i en la vida de cada dia.

PERE BALAGUÉ BAJONA

Prevere del bisbat d'Urgell,

Archiprèst dera Val d'Aran

El Bon Pastor
Revista per a preveres
